

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 2Csp/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218201696
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Petrusová
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6218201696.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudkyňou JUDr. Elenou Petrusovou v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému U. Y., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. P.. D.. B. X/XXX, XXX XX X. M., o zapl. 1.114,21 Eur istiny s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.341,80 Eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplataenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19,2 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu sa pôvodný žalobca Poštová banka, a.s. Bratislava domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť mu sumu 1.114,21 Eur, dlžné úroky z istiny do 30.04.2018 vo výške 1.105,27 Eur, zmluvný úrok vo výške 25,50 % ročne zo sumy 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplataenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplataenia, bankové poplatky 29,65 Eur nahradiť mu trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde. V návrhu uviedol, že dňa 22.01.2014 Poštová banka, a.s. uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli o.i. Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov. Na základe zmluvy Poštová banka, a.s. žalovanému poskytla peňažné prostriedky v sume 1.200,- Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej ktorej splátky dohodnutou v zmluve. Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru, v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhlásila banka dňa 31.08.2015 úver za predčasne splatný. Zároveň si uplatnil voči žalovanému aj zmluvné a zákonné úroky. K návrhu žalobca pripojil Zmluvu o úvere dostupná pôžička, aktuálny stav úveru ku dňu 30.04.2018, výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 31.08.2015 a vrátenú nedoručenú zásielku adresovanú žalovanému, výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 13.08.2015 a vrátenú nedoručenú zásielku adresovanú žalovanému, Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, Sadzobník poplatkov platný od 01.10.2013. V priebehu konania žalobca predložil vyjadrenie (č.l. 136 - 138 spisu), ako aj špecifikáciu úrokov a výpočet RPMN (č.l. 139 spisu).

2. Okresný súd Veľký Krtíš vydal dňa 15.06.2018 platobný rozkaz č. k. 2Csp/77/2018-78, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.141,21 Eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto potom súd platobný rozkaz zrušil, a to uznesením zo dňa 05.10.2018 č.k. 2Csp/77/2018-104.

3. Oznámenie o podanej žalobe súd v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zverejnil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

4. Uznesením zo dňa 07.02.2019 č.k. 2Csp/77/2018-129 súd pripustil, aby do konania na strane žalobcu namiesto spoločnosti Poštová banka, a.s., so sídlom so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, vstúpila spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 22.03.2019.

5. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 28.02.2019 v neprítomnosti sporových strán v súlade s ustanovením § 180 CSP. Právny zástupca žalobcu v podaní doručenom súdu dňa 13.05.2019 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a žiadal, aby súd vec prejednal rozhodol v jeho neprítomnosti. Žalovaný mal vykázané doručenie predvolania dňom vrátenia neprevzatej zásielky 23.05.2019, pričom svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa Zmluvou o úvere dostupná pôžička, aktuálnym stavom úveru ku dňu 30.04.2018, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 31.08.2015 a vrátenou nedoručenou zásielkou adresovanou žalovanému, výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 13.08.2015 a vrátenou nedoručenou zásielkou adresovanou žalovanému, Obchodnými podmienkami pre úver dostupná pôžička, Sadzobníkom poplatkov platným od 01.10.2013, vyjadrením (č.l. 136 - 138 spisu), špecifikáciou úrokov a výpočtom RPMN (č.l. 139 spisu).

7. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu uzatvoril dňa 22.01.2014 so žalovaným ako spotrebiteľom v postavení dlžníka zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX označenú ako dostupná pôžička. Predmetnou zmluvou bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.200,- Eur. Žalovaný sa v zmysle zmluvy o úvere zaviazal splácať úver po 33,- Eur v 72. mesačných splátkach. Úver bol poskytnutý s úrokovou sadzbou 25,50 % ročne, RPMN banky 31,46 % ročne, s priemernou RPMN na trhu 25,80 % ročne, celková výška nákladov 1.218,86 Eur, dátum prvej platby bol dohodnutý do 25.02.2014 so splatnosťou každej splátky ku 25. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti bol 25.01.2020. Žalovaný úver riadne a včas nesplácal. Z Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička bod 6.2 vyplýva, že ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, je banka oprávnená vyhlásiť predčasné splatenie celej istiny vrátane príslušenstva. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 31.08.2015. Zároveň vyzval žalovaného listom z toho istého dňa na zaplatenie dlžnej sumy 1.341,80 Eur, ktorá pozostávala z istiny 1.114,21 Eur, úroku 197,94 Eur, poplatku za upomienky 29,65 Eur.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

11. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

13. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

15. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

16. Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvo pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

17. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva, ktorú možno právne kvalifikovať ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá sa však ako spotrebiteľský právny vzťah spravuje ustanoveniami Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.200,- Eur, ktorý mal zaplatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 33,- Eur. Žalovaný úver riadne nesplácal, dostal sa do omeškania, čím porušil zmluvné povinnosti a preto právny predchodca žalobcu ku dňu 31.08.2015 v súlade so zmluvou a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Nezaplatená istina úveru predstavovala 1.114,21 Eur, preto súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi túto sumu.

20. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 197,94 Eur, a to ku dňu zosplatenia úveru, ktorú sumu mu súd priznal. Žalobca si taktiež uplatnil úrok, ktorý bol dohodnutý vo výške 25,50 % ročne vyčíslený ku dňu 30.04.2018 vo výške 907,33 Eur a úrok zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 1.114,21 Eur vo výške 25,50 % ročne od 01.05.2018 do zaplatenia. Súd nepriznal žalobcovi vyčíslený úrok ku dňu 30.04.2018 vo výške 907,33 Eur, ako aj úrok vo výške 25,50% ročne zo zostatku nesplatennej istiny 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplatenia. Súd je toho názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším, akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným spôsobom jeho zániku zaniká i akcesorický záväzok úrokový (rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013, 6Co/190/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/98). Súd v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani

na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne zo stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený vzťah krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a dlžník by úroky splácal ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo by však spotrebiteľovi neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa je vyvolané stavom absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu so splátkami úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav splátok justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne požičaných peňazí. Iný stav vzniká v prípade mimoriadneho zosplatnenia úveru, kedy veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie nesplatennej istiny vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade veriteľ svojím právnym úkonom navodzuje stav, kedy má právo získať okamžite späť celú požičanú sumu, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Keby súd toleroval stav, že veriteľ inkasuje úroky, ktoré mu podľa zmluvy patria výhradne za stavu držby finančných prostriedkov spotrebiteľom, pripustil by založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľom, a to navyše za situácie, že si veriteľ môže nárokovať jednorazové vrátenie finančných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí pritom trpieť nijaké obmedzenie užívania svojho majetku podľa uzavretej spotrebiteľskej zmluvy. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť naraz vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Jedná sa o výhradnú sankciu z dôvodu omeškania spotrebiteľa s vrátením dlžnej sumy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 OZ, resp. § 53 ods. 1 a 5 OZ robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, bolo by to v rozpore s ustanovením Občianskeho zákonníka a vyššie uvedeného nariadenia vlády, subsidiárne § 53 ods. 4 písm. k) OZ. Z uvedených dôvodov súd zamietol vyčíslený úrok vo výške 907,33 Eur, nakoľko v deň zosplatnenia úveru činil vyčíslený úrok čiastku 197,94 Eur. Taktiež z týchto dôvodov bol zamietnutý nárok žalobcu na priznanie úroku vo výške 25,50 % ročne zo sumy 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplatenia.

21. Žalobca si tiež uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.114,21 Eur od 01.05.2018 do zaplatenia a poplatky 29,65 Eur. Nakoľko žalobca má nárok na úroky z omeškania, ktoré si uplatnil v zákonnej výške to v zmysle § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. a tiež má nárok na priznanie poplatkov (§ 121 ods. 3 OZ), súd žalobe v tejto časti taktiež vyhovel.

22. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. V predmetnom spore mal žalobca úspech vo výške 59,6 %, žalovaný vo výške 40,4 %, teda žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19,2 % (59,6 % - 40,4 %) s tým, že v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Veľký Krtíš písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok.